

ע"פ 1832/15 - פלוני נ' מדינת ישראל

פלילי - חוק העונשין - עבירות מין

var MareMakom = "עפ 1832/15 - פלוני נ' מדינת ישראל, תק-על 2015(4), 12365(16/12/2015)";
{p.IDHidden{display:none

בית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פלייט

ע"פ 1832/15

לפני:
כבוד השופטת א' חיות
כבוד השופט צ' זילברטל
כבוד השופט א' שהם
פלוני
המערער:

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערעור על גזר דינו של בית המשפט המחוזי
מרכז מיום 29.01.2015 בתפ"ח
45009-11-12 שניתן על-ידי כבוד השופטים מ'
פינקלשטיין; ל' ברודי ו-ר' אמיר

תאריך הישיבה: כ"ז בכסלו התשע"ו (9.12.2015)

בשם המערער: עו"ד אברהם לנדשטיין; עו"ד אפי דראי

בשם המשיבה: עו"ד צימרמן

פסק-דין
השופטת א' חיות:

ערעור על חומרת העונשים שגזר בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (השופטים מ' פינקלשטיין, ל' ברודי ו-ר' אמיר) על המערער.

1. המערער הורשע על פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון בעבירת מין במשפחה (בעילה אסורה) לפי סעיף 351(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין) ובעבירה של תקיפת קטין על ידי אחראי לפי סעיף 368(ב) סיפה לחוק העונשין. על פי עובדות כתב האישום המתוקן בין השנים 2000-2011 (להלן: התקופה הרלוונטית) היה המערער בן זוגה של אמה של המתלוננת, קטינה ילדת 1996. בתקופה הרלוונטית לאישום התגורר המערער באותו הבית עם המתלוננת ועם אמה ואחיה ודאג לצרכיה. היא מצידה אף כינתה אותו "אבא". בשנת 2008 או סמוך לכך עברה המתלוננת, אז כבת 12, להתגורר בפנימייה וחזרה ללון בביתה בסופי שבוע ובחופשות. ביום 2.8.2011 בשעה 08:00 או סמוך לכך (להלן: יום האירוע), ימים ספורים לפני יום הולדתה ה-15 של המתלוננת, נכנס המערער לחדרה במטרה להעירה משנתה. המערער ליטף את חזה של המתלוננת ואת אזור אגן הירכיים שלה ונשכב לצידה במיטתה כשגבה מופנה אליו. המתלוננת קפאה במקומה ולא הגיבה והמערער הסיר את מכנסיו וכן את מכנסיה ותחתוניה של המתלוננת וליטף את ישבנה, חזה ואיבר מינה וניגש לחדר הסמוך על מנת להביא קונדום. המערער שב לחדרה של המתלוננת ששכבה באותה עת על גבה, שם את הקונדום על איבר מינו, פיסק בידיו את רגליה והחדיר את איבר מינו לאיבר מינה עד שבא על סיפוקו. לאחר מכן ביקש המערער מהמתלוננת שלא לספר לאיש על האירוע ואמר לה "זה ביננו". עוד באותו היום נודע לאמה של המתלוננת על האירוע, והיא הציעה למערער כי יעביר לה מדי חודש סכומי כסף תמורת שתיקתה ושתיקת המתלוננת והמערער מצדו נעתר להצעתה. כעבור כ-4 חודשים החליטה אמה של המתלוננת להפסיק לקבל מהמערער את התשלומים החודשיים ובחודש נובמבר 2012 הגישה המתלוננת תלונה במשטרה נגד המערער. בשל המעשים שתוארו לעיל, סבלה המתלוננת מקשיים התנהגותיים, נפשיים וחברתיים שונים ותחילה יוחסה למערער עבירה של אינוס בגין אירוע זה על-פי כתב האישום המקורי, טרם תיקונו בנסיבות שיתוארו להלן.

אישום נוסף שנכלל בכתב האישום בנוסחו המתוקן ייחס למערער עבירת תקיפה בגין השלכת חפצים שונים לעבר המתלוננת במועדים שונים במהלך השנים 2003-2006.

2. המערער כפר בביצוע העבירות שיוחסו לו בכתב האישום המקורי והתיק נקבע לשמיעת הוכחות, אך בפתח ישיבת ההוכחות שהתקיימה ביום 8.9.2014 הודיעה בא-כוח המדינה כי המתלוננת, שהייתה אמורה להעיד באותו היום, לא הגיעה למתן העדות וביקשה כי יוצא נגדה צו הבאה. לאחר הפסקה, הודיעו באי-כוח הצדדים כי הגיעו להסדר טיעון, במסגרתו תוקן כתב האישום באופן שבגין האירוע המתואר לעיל יוחסה למערער חלף עבירת האינוס עבירה של בעילה אסורה בהסכמה וכן נמחקו סעיפי אישום נוספים שנכללו בכתב האישום המקורי ותוקנו בהרחבה העובדות שפורטו בו. בין הצדדים הוסכם כי המערער יודה בעובדות כתב האישום המתוקן, המדינה תעתור לעונש של חמש

שנות מאסר בפועל ואילו ההגנה תעתור לעונש של שלוש שנות מאסר. עוד הוסכם בין הצדדים כי טרם שמיעת הטיעונים לעונש יפקיד המערער סך של 100,000 ש"ח כפיצוי למתלוננת. באת-כוח המדינה הוסיפה וציינה כי פרטי הסדר הטיעון הוסברו למתלוננת ולאמה וכי הן הסכימו לו.

3. בגזר דינו מיום 29.1.2015 עמד בית המשפט המחוזי על חומרתן היתרה של העבירות בהן הורשע המערער בפרט נוכח הקרבה בין המערער למתלוננת שראתה בו דמות אב. בית המשפט ציין כי העבירה בה הורשע המערער בוצעה במתלוננת כיומיים בלבד לפני יום הולדתה החמש עשרה, קרוב מאוד לגיל 14 שהוא גיל הסף שמתחתיו כל בעילה נחשבת מעשה אינוס. בית המשפט הדגיש כי הוא ער לכך שלא נעשה שימוש בכוח כלפי המתלוננת, אך ציין כי המתלוננת לא הסכימה או עודדה את המערער אלא "קפאה במקומה ולא הגיבה", כלשון כתב האישום המתוקן. בית המשפט הוסיף וקבע כי יש לזקוף לחובת המערער את הנזק שנגרם למתלוננת בשל העבירה שביצע בה וציין בהקשר זה כי המתלוננת אמנם לא שיתפה פעולה עם שירות המבחן ולכן לא נערך בעניינה תסקיר נפגעת עבירה, אך נזקים נפשיים שנגרמים לקטינה שנפגעת מינית על-ידי בן משפחה אינם טעונים הוכחה. ומכל מקום אין חולק, כך נקבע, כי המתלוננת סבלה מקשיים התנהגותיים, נפשיים וחברתיים בעקבות מעשיו של המערער, כפי שאף צוין בכתב האישום שבו הודה. בית המשפט קבע את מתחם העונש ההולם בגין עבירת המין בה הורשע המערער בין 3 ל-6 שנות מאסר בפועל והוסיף כי היה מקום לקבוע מתחם נפרד לגבי עבירת התקיפה בה הורשע, אך בהינתן עמדת המדינה לפיה יש לגזור עונש כולל בפרשה וכן בהינתן הפירוט העובדתי הלא מספק לגבי עבירה זו בכתב האישום, קבע בית המשפט כי ההרשעה בעבירת התקיפה תשמש שיקול לחומרה במסגרת גזירת העונש הכולל. כשיקולים לקולה מנה בית המשפט את הודיית המערער ולקיחת האחריות מצידו; את הפיצוי ששילם למתלוננת; את העובדה שחסך מהמתלוננת את הצורך להעיד בבית המשפט; את העובדה כי אין למערער עבר פלילי; את ימי מעצרו של המערער (43 ימים) ושהייתו במעצר בית ממושך וכן את מצבו הבריאותי המורכב. בית המשפט ציין כי לא הביא בחשבון שיקולי שיקום, שכן לא הוגש ואף לא התבקש תסקיר של שירות המבחן בעניינו של המערער. בשים לב למכלול השיקולים שנמנו לעיל, גזר בית המשפט המחוזי על המערער 50 חודשי מאסר בפועל, בניכוי 43 ימי מעצרו; מאסר על תנאי; ותשלום פיצוי בסך 100,000 ש"ח למתלוננת.

מכאן הערעור שבפנינו.

4. המערער טוען כי בית המשפט המחוזי לא נתן משקל של ממש לכך שהוא כי שהה במשך כשנתיים במעצר בית וכן לעובדה שמצבו הרפואי קשה וספק אם יוכל לשרוד תקופת מאסר כה ארוכה. עוד מלין המערער על כך שבית המשפט ציין שלא הביא בחשבון שיקולי שיקום ולטענתו הוא אדם נורמטיבי שמעיד באופן חד פעמי לפני שנים רבות על כן, ספק רב אם היה מקום לפתוח בהליכי שיקום בעניינו במהלך הדין בבית המשפט קמא וטרם תיקון כתב האישום. מכל מקום טוען המערער כי הוא

הודיע לשירות בתי הסוהר על נכונותו להשתלב בכל טיפול שיקומי שיוצע לו והוא ממתין לפתיחתה של קבוצת שיקום באגף הייעודי שבו שולב בכלא מעשיהו. המערער מוסיף וטוען כי שילם למתלוננת סכום עתק וכי היא מצידה לא טרחה להתייצב לדיון בעניינו ואף סירבה להיפגש עם שירות המבחן לצורך עריכת תסקיר. עוד מלין המערער על כך שבית המשפט לא ייחס משקל לעובדה שאמה של המתלוננת סחטה אותו בגין מעידתו החד פעמית. כמו כן טוען המערער כי שגה בית המשפט המחוזי בקובעו שלמתלוננת נגרם נזק, שכן נזק כזה לא הוכח ולכל היותר לטענתו נגרם לה נזק מזערי. עוד נטען כי מתחם העונש ההולם אינו ראוי וכי היה מקום להקל בעונשו ולו בשל הימשכות ההליכים המשפטיים בעניינו כ-3 שנים שלא באשמתו. עוד טוען המערער כי העונש שנגזר עליו אינו תואם ענישה במקרים דומים ומטעמים אלו כולם עותר המערער להפחתה מעונשו ולהעמדתו על שלוש שנות מאסר.

5. המדינה מצידה סומכת ידיה על גזר-דינו של בית המשפט המחוזי וטוענת כי העונש שנגזר על המערער נמצא בתוך טווח העונשים שעליהם הוסכם בהסדר הטיעון ואין להתערב בו. זאת בפרט בשים לב לעונש הקבוע בחוק לעבירה בה הורשע המערער - שש עשרה שנות מאסר. עוד מצינת המדינה כי המערער אכן עובר תהליך שיקום במהלך מאסרו אך הדבר אינו מצדיק את הפחתת עונש המאסר שנגזר עליו, בהינתן חומרתם של המעשים ובהינתן הנזק שנגרם למתלוננת.

6. למען שלמות התמונה יצוין כי טרם הדיון בערעור ביקש המערער כי נורה לשירות המבחן לערוך תסקיר בעניינו. בקשה זו נדחתה ביום 2.11.2015 ונקבע כי אין מקום לערב את שירות המבחן בשלב הערעור וכי שירות בתי הסוהר יעמיד לרשות המערער, לפי בקשתו, כל מידע רלוונטי הנוגע לשיקומו על מנת שיוכל להציגו. מן החומרים שהעביר שירות בתי הסוהר למערער אשר הוצגו במהלך הדיון בערעור, עולה כי המערער החל לרצות את מאסרו ביום 1.3.2015, כי הוא משולב במחלקת שוב"ל לטיפול בעברייני מין ומשתתף בקבוצות פסיכו-חינוכיות ובפעילויות המחלקה השונות. עוד צוין שירות בתי הסוהר כי המערער נמצא בקשר עם העובדת הסוציאלית של האגף ומנסה להפיק תועלת מן הקשר הטיפולי וכי הוא משמש כעוזר הוראה בכיתת אולפן במרכז החינוך ותפקודו שם חיובי ואחראי.

7. דין הערעור להידחות.

כפי שנפסק לא אחת, ערכאת הערעור אינה נוהגת להתערב בעונשים הנגזרים על-ידי הערכאה הדינית להוציא מקרים חריגים בהם נפלה טעות בגזר הדין או במקרים שבהם העונש שנגזר על הנאשם חורג באופן ממשי מן העונש הראוי או ממדיניות הענישה במקרים דומים (ע"פ 3091/08 טרייגר נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (29.1.2009)). כך בכלל וכך בפרט כאשר העונש שנגזר מצוי בתוך טווח הענישה שהוסכם בין הצדדים בהסדר טיעון, שאז נדרשות נסיבות מיוחדות וחריגות ביותר על מנת שערכאת הערעור תתערב בעונש שנגזר (ע"פ 4921/11 דלאשה נ' מדינת ישראל, פסקה 18).

(9.7.2012)). המקרה שלפנינו אינו נמנה עם אותם מקרים מיוחדים וחריגים המצדיקים את התערבותה של ערכאת הערעור. המערער שהיה למתלוננת כאב נתן דרור ליצריו וביצע בה מעשה מיני נפשע בהיותה כבת 15 שנים בלבד. בניגוד לטענת המערער שניסה להמעיט מן הנזק שגרם למתלוננת, עולה מן העובדות שבהן הודה כי מעשיו נתנו בה את אותותיהם והותירו בה צלקות נפשיות שאין להקל בהן ראש. אם לא די בכך אף נהג המערער להשליך לעבר המתלוננת חפצים שונים בשנים שקדמו לאירוע המיני, כשהייתה בת כשבע שנים בלבד.

8. בית משפט זה עמד לא אחת על חומרתן הרבה של עבירות מין במשפחה ועל חובתם של בתי המשפט להעניש בחומרה את מבצעי העבירות הללו, וכדבריה של הנשיאה ד' ביניש באחת הפרשות:

בבואם לגזור את עונשו של אדם אשר הורשע בביצוע עבירות מין במשפחה, מצווים בתי-המשפט להעביר מסר ברור וחד-משמעי, שיהיה בו כדי להרתיע עבריינים בפועל ובכוח מפני מעשים מסוג זה, ויבטא הרחקה לתקופה ממושכת של העברייין מקורבן העבירה ומקורבנותיו הפוטנציאליים (ע"פ 9969/01 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 23 (16.10.2006); ראו גם: ע"פ 10673/04 פלוני נ' מדינת ישראל (01.06.2008); ע"פ 677/09 פלוני נ' מדינת ישראל, (25.10.2009); ע"פ 7461/05 דדוש נ' מדינת ישראל (30.4.2006)).

העונש שנגזר על המערער אינו חורג מן העונש הראוי במקרה זה ואף לא מן הענישה במקרים דומים (השוו: ע"פ 5998/14 מדינת ישראל נ' פלוני (2.7.2015)). אשר למאמצי השיקום שעושה המערער במאסרו, מאמצים אלו בהחלט ראויים להערכה ויש לקוות כי יתמיד בהם לטובתו ולטובת החברה, אך לא מצאתי כי הם מצדיקים הפחתה מן העונש המאוזן והראוי שגזר עליו בית המשפט המחוזי.

הערעור נדחה.

ניתן היום, ד' בטבת התשע"ו (16.12.2015).

ש ו פ ט

ש ו פ ט

ש ו פ ט